

Perheterapia

1/11

27. Vuosikerta

- Traumapuhe parisuhdeväkivaltaan syyllistyneiden miesten ryhmämuotoisessa hoidossa
- Läpinäkyvyys ja henkilökohtainen avautuminen terapiatyössä
- Psykodynaamisesta perheterapiasta

Sisältö

Päätoimittajalta.....	3
Perheterapiayhdistyksen puheenjohtajalta.....	4

Artikkelit

<i>Anne Jansson, Juha Holma:</i> Traumapuhe parisuhdeväkivaltaan syyllystyneiden miesten ryhmä- muotoisessa hoidossa.....	5
<i>Päivi Stelin Valkama:</i> Läpinäkyvyys ja henkilökohtainen avautuminen terapiatyössä.....	18
<i>Tero Pulkkinen:</i> Psykodynaamisesta perheterapiasta.....	29

Esseitä perheterapiasta

Kun gerontologin outo teksti juttelee varhaisen vuorovaikutuksen oudon tekstin kanssa.....	38
--	----

Kirjat

Jim Wilson: ”The Performance of Practice” – Wilson puhuu asioista, joista harvoin kirjoitetaan.....	42
---	----

Perheterapiayhdistys

Tiedetoimittaja: Mindfulness – ikivanha ja uusi menetelmä....	44
--	----

Ajankohtaiset tapahtumat ja uutiset.....	54
Väistyvän puheenjohtajan mietteitä.....	53

Yhteystiedot.....	57
-------------------	----

Suomen Mielenterveysseura Koulutuskeskus

Koulutuksia ja ilmoituksia.....	58
Kirjoittajaohjeet.....	62

VASTAAVA PÄÄTOIMITTAJA Eila Okkonen
PÄÄTOIMITTAJA Jarl Wahlström
TOIMITUSSIHTEERI/TAITTO Heljä Meuronen

TOIMITUSNEUVOSTO
Jukka Aaltonen
Heikki Helinko
Tapio Ikonen
Annikki Kaikkonen
Ritva Karila-Hietala
Pentti Kivinen-Aalta
Katriina Kuusi
Tuula Multasuo
Eila Okkonen
Tero Pulkkinen
Florence Schmitt, puh. joht.
Jarl Wahlström

TOIMITUS JA ARKISTO
Ratamestarinkatu 9
00520 Helsinki

TILAUKSET, OSOITTEENMUUTOKSET JA LASKUTUS

Mervi Venäläinen
puh. (09) 4150 3650
faksi (09) 3487 3715
sähköposti
mervi.venalainen@mielenterveysseura.fi

Ilmestyy neljänä numerona vuonna 2011
Vuosikerta 28 euroa
Kestotilaus 26 euroa
irtonumero 7 euroa
(sis. alv. 22 %)

Julkaisija
Suomen Mielenterveysseura
Koulutuskeskus

Kustantaja
SMS-Tuotanto Oy
27. vuosikerta, ISSN 0782-7210

Kirjapaino
AO-PAINO, Mikkeli

Ulkoasu
Mainostoimisto Visuviestintä Oy
Taina Ståhl

Mitä perheterapeutit tekevät?

Suomessa on yli 5 200 henkilöä, jotka on merkitty terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin psykoterapeutin ammattinimikkeellä. Heistä noin 36 %, eli arviolta noin 1 900 henkilöä, on saanut perheterapeutikoulutuksen. Keitä perheterapeutit ovat ja mitä he tekevät? Miten heidän koulutustaustansa ja palvelujen tuottamisen tapansa vertautuvat muihin psykoterapeutteihin? Tästä tiedämme nyt enemmän, kun Kelan ja Kuntoutussäätiön tutkijaryhmä julkaisi Jyväskylän yliopiston Psykoterapiatutkimuksen päivillä tuloksiaan psykoterapeutteihin kohdistuneesta kyselytutkimuksestaan.

Perheterapeutit ovat monessa suhteessa erilainen joukko kuin yksilöterapeutit. Kyselyyn vastanneista aktiiveista psykoterapeuteista (noin 2 400 henkilöä) hieman yli puolet oli saanut psykoanalyttisen tai psykodynaamisen yksilöterapiakoulutuksen ja reilu kymmenes kognitiivisen terapian koulutuksen. Psykologipsykoterapeuteista ja lääkäripsykoterapeuteista yli 90 % oli saanut jonkin näistä terapiakoulutuksista. Sairaanhoidajan, sosiaalityöntekijän tai muun tutkinnon pohjalta koulutetuista terapeuteista taas yli puolet oli saanut perheterapeutikoulutuksen. Heidän joukossaan olivat myös kriisi- ja traumaterapiakoulutukset ja ratkaisukeskeisen psykoterapian koulutukset useammin edustettuina. Edellä esitettyjä lukuja tarkasteltaessa on syytä huomata, että noin kolmannes kyselyyn vastanneista oli saanut enemmän kuin yhden terapeuttikoulutuksen.

Perheterapeutit näyttävät siis useammin kuin yksilöterapeutit edustavan muitakin ammattiryhmiä

kuin psykologeja ja lääkäreitä. Ilmeisesti he ovat myös keskimäärin nuorempia, koska perheterapeuttien ja muiden kuin edellä mainittujen ammattiryhmien osuus uusista psykoterapeuteista on vuodesta 1995 tasaisesti kasvanut.

Perheterapeuteista ylivoimainen enemmistö ilmoitti tuottavansa terapiapalvelunsa osana virka- tai työsuhteista työtä. Yksilöterapeuteista vastaavankokoinen enemmistö ilmoitti tuottavansa palvelut yksityisinä ammatinharjoittajina. Kuitenkin vain alle puolet perheterapeuteista ilmoitti tekevänsä ensisijaisesti perhe- tai pariterapiaa, lähes kolmasosa teki ensisijaisesti yksilöterapiata ja viidesosa ei ilmoittanut ensisijaista kohdetta.

Tausta- ja toimintaprofililtaan koulutetut perheterapeutit näyttävät siis muodostavan melko erilaisen joukon kuin yksilöpsykoterapeutit. Voisiko sanoa, että perheterapeutit ovat julkisen terveydenhuollon psykoterapeuttisia moniottelijoita, kun taas yksilöterapeutit ovat julkisia mielenterveyspalveluja täydentävien ja kohdennettujen palvelujen tuottamisen erityisosaajia? Tätä kuvaa vahvistaa myös se kyselyn antama tieto, että perheterapeutit ovat suurimmassa osassa Suomea – karkeasti Pori–Tampere–Kotka-linjan pohjois- ja itäpuolella – eniten edustettu terapeuttiryhmä. On mielenkiintoista pohtia, tulisiko näiden kahden toimintaprofilin olemassaolo näkyä koulutusratkaisuisissa – ja jos tulisi, niillä tavalla?

*Jarl Wahlström
jarl.wahlstrom@psyka.jyu.fi*

Tämä Perheterapia-lehden numero aloittaa lehden 27. vuosikerran. Paljon on muuttunut kuluneiden vuosien aikana, mutta yksi asia on pysynyt samana: Jan-Christer Wahlbeck on ollut lehden toimitusneuvoston jäsen. Kun Jan-Christer viime vuoden lopulla luopui Suomen Perheterapiayhdistyksen puheenjohtajuudesta, hän samalla jätti myös toimitusneuvoston jäsenyyden. Haluamme kiittää Jan-Christeriä pitkästä työrupeamasta lehden hyväksi. Yhdistyksen puheenjohtajana toimiessaan Jan-Christer kirjoitti lehteen puheenjohtajan paikkaan usean vuoden ajan. Näiden perheterapiaa ja elämää laajemmin syvästi luotaavien kirjoitusten erityisenä mausteena olivat niihin liitetyt runot. Kirjoitukset runoineen vuodesta 2005 alkaen löytyvät Perheterapiayhdistyksen kotisivuilta. Samalla kun sanomme lämpimät kiitokset Jan-Christerille, toivotamme uuden puheenjohtajan Ritva Karila-Hietalan tervetulleeksi lehden palstan kirjoittajaksi.

Eila Okkonen

Jarl Wahlström

Perheterapia-lehti on perheterapiaa ja perhe- ja verkostokeskeistä työtä tekevien terveydenhuollon, sosiaalihuollon, opetus- ja kasvatusalan sekä sielunhoitotyön työntekijöiden ammattilehti. Lehti julkaisee artikkeleita käytännössä ja tutkimuksin koetelluista perheterapian ja muiden psykoterapian suuntausten eri työmuodoista ja terapiatyön kehittämisen kannalta kiinnostavista uusista teoreettisista pohdintoista. Lehdessä julkaistaan myös kirjoituksia terapiatyöhön liittyvistä hankkeista. Lisäksi julkaistaan katsauksia, tapausselostuksia, kirjallisuusarvioita, haastatteluja, kongressiselosteita ja uutisia. Lehti on myös tietolähde organisaatioiden ja sosiaalisten systeemien käyttäytymisestä ja kehittämisestä kiinnostuneille.

KÄSIKIRJOITUKSET

Artikkelit

Lehden artikkeliosastoon tarjotut käsikirjoitukset arvioidaan. Käsikirjoitusten tulee olla tiiviitä ja ilmaisultaan viimeistelyjä. Niiden suositeltava laajuus on 3 000–5 000 sanaa. Käsikirjoitukset toimitetaan sähköpostin liitetiedostoin päätoimittajalle osoitteella jarl.wahlstrom@psyka.jyu.fi Teksti kirjoitetaan 2-väliskeelillä (28 riviä liuskalle) ja molempiin reunoihin jätetään 3 cm:n marginaalit. Vasen marginaali tasataan, oikea ei. Ar-

tikkeliin mukaan liitetään noin 100–200 sanan pituinen tiivistelmä. Lisäksi kirjoittajan tulee erillisellä otsikkolehdellä ilmoittaa nimensä, oppiarvonsa, ammattinimikkeensä, työpaikkansa, työ- ja kotiosoitteen, puhelinnumeron ja sähköpostiosoitteen.

Muut käsikirjoitukset

Hankkeita esittelevät käsikirjoitukset ja muut käsikirjoitukset toimitetaan lehden toimitukseen sähköpostin liitetiedostoina osoitteella

hannele.hannukainen@mielenterveysseura.fi

Tekstin muotoilu ja kirjoittajatiedot kuten yllä.

Aineisto tulee toimittaa seuraavan aikataulun mukaan: nro 1 – 28.1., nro 2 – 21.4., nro 3 – 19.8. ja nro 4 – 4.11. mennessä.

KUVIOT JA TAULUKOT

Jokainen kuvio ja taulukko numeroidaan ja otsikoidaan. Kuviot ja taulukot sijoitetaan kukin omalle paperilleen, johon merkitään myös kirjoittajan nimi ja kirjoituksen otsikko. Käytetyt lyhenteet tulee selvittää.

LÄHDEVIITTEET

Lähdeviitteiden merkitsemisessä noudatetaan American Psychological Associationin antamia ohjeita:

Käytetyt lähteet merkitään **tekstiin** ilmoittamalla tekijä ja lähteen vuosiluku suluisa, esim. (Gergen & Gergen 1991).

Suorat sitaattit kirjoitetaan **alkuperäiskielellä**, jolloin ilmoitetaan myös lähteen sivunumero, esim. (Haarakangas 1989, s. 25).

Lähdeluettelossa lähteet (esimerkkinä kirja, kappale toimitetussa teoksessa, aikakauslehtiartikkeli) ilmoitetaan **aakkosjärjestyksessä** seuraavasti:

Foerster, H. von (1981). *Observing Systems*. Seaside, CA: Intersystems Publications.

Gergen, K. J. & Gergen, M. M. (1991). *Toward Reflexive Methodologies*. Teoksessa Steier, F. (toim.) *Research and Reflexivity*. London: Sage.

Haarakangas, K. (1989). Kriisiryhmä auttaa ihmisen hädässä. *Mielenterveys* 4, 24–28.

JULKAISUOIKEUDET

Lehden julkaisija Suomen Mielenterveysseuran Koulutuskeskus pidättää oikeuden julkaistuihin kirjoituksiin. Oikeuksien pidättäminen koskee tieteellisesti arvioituja artikkeleita. Kirjoitusten käyttöluvia koskevissa asioissa pyydetään kääntymään vastaavan päätoimittajan puoleen.